

Ви коли-небудь прислухалися, як б'ється ваше серце, і чи замислювалися над тим, що є вашою рушійною силою?

Лілі Гартмен — так. Багато разів.

Зовні вона здавалася нічим не примітною юною леді з полум'яно-рудим волоссям, рожевими щоками й очима кольору глибокого зеленого океану. Та всередині дівчина відрзнялася від інших людей так сильно, як ніч відрізняється від дня чи шестірня від кістки.

Річ у тому, що в Лілі було Техносерце — серце, повністю виготовлене з механізмів. Машина з пружин і конструкцій, яку помістили у неї у грудях. Відколи Лілі рік тому дізналася, що є його власницею, вона частенько замислювалася про унікальні якості Техносерця. Судячи з усього, воно було незнищенне, було вічним двигуном. Лілі не зовсім розуміла, що це

таке, але тато натякав, що відтепер вона — чи принаймні це серце — існуватиме вічно. Думки про вічне життя не викликали в дівчинки захвату. Неприємно було уявляти, як вона переживе всіх, кого коли-небудь знала й любила. Тоді Лілі почувалася швидше рукотворною аномалією, ніж живою людиною...

Принаймні так вона думала про себе, коли замислювалася на цю тему, хоч і намагалася цього не робити, бо їй частенько потрібно було обдумувати багато чого іншого. Наприклад, сьогодні настало двадцять третє вересня, день її чотирнадцятиліття.

Лілі з полегшенням залишала тринадцятий рік свого життя позаду. Він став часом жахливих халеп і небезпечних ситуацій, і вона нізащо не пережила б його без допомоги друзів. І завершення цього року однозначно слід було відсвяткувати.

Та от біда: ніхто не святкував.

Ні її найкращий друг Роберт, ні Молкін, її домашній механічний лис, ні тато, ні механічна кухарка й економка місіс Корозія. Не святкували навіть капітан Пружинник, містер Баранчик і міс Цок — решта бригади механічних слуг маєтку Брекенбрідж-Менор. Геть ніхто з них!

Та це ж просто злочинно несправедливо і відверто обурливо! А найгіршим у цьому було те, що тато, професор Джон Гартмен, переніс святкування її дня народження на завтра — все одно що зовсім його скасував.

Натомість того вечора мала відбутися розкішна гостина в офіційній їдальні — не з нагоди її чотирнадцятиліття, як можна було б очікувати, а у зв'язку з тим, що тато мав отримати якусь премію від Гільдії механіків за прижиттєві досягнення в роботі над створенням механоїдів чи механімалів... чи щось таке.

Сказати по правді, Лілі цього точно не знала, бо перестала слухати батька, щойно він сказав їй, що вручення нагороди унеможливить святкування її дня народження. Він, звісно, висловив найщиріші вибачення: нічого не вдієш, дата затверджена. Погоджена задалегідь. Визначена остаточно. А отже, не підлягає зміні.

Тож Лілі весь день хандрила. Проблема була в тому, щоб знайти пристойне місце для хандри, оскільки в будинку повсюди кипіли брязнуті приготування до татового «особливого» заходу.

О сімнадцятій десятій Лілі нарешті вместилися на сходах. Вона задалегідь зумисне перевдяглась у свою яскраво-червону вечірню сукню, яку любила найбільше, бо то була її єдина сукня з кишеньками, а ще — тому що завдяки їй Лілі краще виділялася на тлі похмурих шпалер у коридорі. (Можливо, хоча б так весь дім нарешті помітить, що вона не в гуморі, більш того — страждає.)

Та все ж на неї ніхто не звертав уваги.

Крізь відчинені двері їдальні вона бачила тата: одягнений у білу шовкову сорочку та вишуканий

чорний фрак, він обережно мацав своє пригладжене чорне волосся. Водночас батько віддавав розпорядження містерові Баранчику, одному з їхніх механоїдів, щодо якихось змін у сервіруванні стола.

Міс Цок, механічна покоївка, стояла неподалік і ретельно чистила розкладені на буфеті столові прибори. Її руки швидко виконували одноманітні механічні рухи, а на чолі з облупленою фарбою залягли зморшки, як це зазвичай бувало, коли вона зосереджено про щось думала.

Лілі бачила також, як місіс Корозія, механічна кухарка, метається між кількома горщиками та каструлями, і чула, як вона лає страви, які готує, так наче вони живі й можуть її зрозуміти.

— ХРАПОВИКИ ТА ХРОНОМЕТРИ, ЗАКИПАЙ УЖЕ, КЛЯТА ФОРЕЛЕ! — кричала вона. А тоді: — БРЯЗНУТІ БОЙЛЕРИ, КАПУСТО, ТИ ЩО, ТАК І НЕ НАКВАСИЛАСЬ?!

Щоправда, це було лише трохи страшніше за її звичайну манеру висловлюватися.

А от Роберта, який прожив із ними вже майже рік, відколи загинув його тато, Лілі за весь день іще жодного разу не бачила й не чула. Дівчинка вирішила, що він у своїй кімнаті перевдягається в ошатний костюм до вечері. Молкін, ота кудлата збитошна руда мордяка, цілком імовірно, був із ним. Або це, або ж він знову робить якусь шкоду, наприклад, риє ямки на моріжку.

Лілі вирішила теж вийти на подвір'я, де їй буде ще більш самотньо і можна буде добряче посердитися на всіх у спокої, але тут почула дивний тихий стукіт у парадні двері.

Повільне ритмічне «ту-ту-тук».

Стукіт був доволі наполегливий.

Лілі роззирнулася довкола, видивляючись, чи немає поблизу когось, хто може відчинити двері, але нікого не побачила, тож мусила сама встати й пройти вестибюлем до входу.

Коли вона потягнулася до дверної ручки, стукіт припинився, а коли відчинила двері, то не побачила за ними геть нікого. Зате на порозі стояла невеличка коробочка для капелюхів у червоно-білу смужку, перев'язана скрученою барвистою стрічкою.

Під стрічку на коробці було засунуто кремовий конверт із адресою:

Міс Сартмен, Брекенбрідж-Менор.

Лілі нагнулася й підняла коробку. Подарунок! Як чудово! Вона не сподівалася отримати щось не від членів родини. Дівчина поглянула навсібіч, шукаючи таємничий привид, який, швидше за все, доставив цю коробку, але посланець, хоч ким він був, зник, як крізь землю провалився.

Тож Лілі витягнула з-під стрічки конверт і дістала звідти листівку. На ній було витиснене зображення

повітряної кулі, що зависла над цирком-шапіто в червоно-білу смужку. На звороті листівки тим самим незугарним почерком, що й адреса на конверті, було написано вірш:

Люба Лілі,

Спитати хочемо ми так, щоб ти нас

зрозуміла:

У гому тільки криється твоя рушійна сила?

Зізнаємось, що вказують на відповідь дві регі,

Стара й нова, і їх тобі шлемо без колотнегі.

До цих дарунків ми свої вітання долугаєм:

Із днем народження! Всього найкращого

бажаєм!

Лілі замислилася, від кого може бути цей віршик і що він може означати. Особливо серйозно вона задумалася над одним рядком:

У гому тільки криється твоя рушійна сила?

Від цієї фрази їй стало не по собі. Вона якось аж надто сильно чіпляла за живе. Неначе той, хто надіслав цю листівку, знав про її механічне серце... Але ж про нього не знав ніхто, крім тата, Молкіна, Роберта й хатніх механоїдів... А, ще Анна й Толлі. Не міг же це надіслати хтось із них!

І хай там як, нащо писати таку незрозумілу загадку з купою натяків і підморгувань? Бо що ще можна мати на увазі в цьому контексті під словами «рушійна сила», крім вічного двигуна, яким є її серце? Запитання стосувалося не лише того, ким вона є, а й того, чим вона є... Втім, може, вона вкладає в це формулювання занадто глибокий сенс, якого насправді там немає? Можливо, вона стала надто сильно бентежитися через своє Техносерце, надто боятися, що про нього дізнаються...

Ще більшої абсурдності таємниці надавало те, що це був єдиний подарунок, який Лілі отримала за сьогоднішній день.

Вона розв'язала стрічку, трохи підняла кришку коробки й зазирнула всередину.

На сонці сяйнув якийсь предмет кольору кіноварі. Лілі зняла кришку.

Усередині не було капелюха, а також жодних інших предметів, які людина при здоровому глузді могла б одягти на голову. Натомість у хмарці зеленого обгорткового паперу лежала тоненька книжечка в палітурці з м'якої шкіри. На палітурці був витиснений закручений золотий амоніт.

Лілі вийняла із коробки книжечку, хіба трохи більшу за її долоню. Вона була трохи зім'ята і щедро обтикана маленькими папірцями, що визирали з-поміж сторінок. Отже, це записник?

Лілі підняла обкладинку й перегорнула форзац. Посередині першої сторінки чорнилом було виведено три літери:

F. P. F.

Дівчинка одразу здогадалася, кому колись належав цей записник: її мамі, Грейс Роуз Ферфакс. Ферфакс — то було мамине дівоче прізвище, яке вона носила до одруження із Джоном. Коли вона, вже маючи доньку, загинула тієї трагічної сніжної ночі майже вісім років тому, її всі знали як Грейс Гартмен.

Це був мамин записник. Записник, про існування якого Лілі ніколи й не здогадувалась.

Лілі настільки захопилася подарунком, що зовсім забула про свої тривоги, які в неї викликало послання на вітальній листівці. Вона почувалася так, ніби тримала в руці шматочок минулого.

Дівчинка тремтячим пальцями гортала сторінки, швидко проглядаючи якісь замальовки та окремі фрази. Скидалось на те, що його власниця намагалася зафіксувати різні характеристики польоту. Там було повно щоденникових записів, креслень, колажів, схем і ескізів птахів. Окремі таблиці співвідношень маси та розмаху крил чергувалися із графіками й мапами вітрових течій у небесах над Англією та вирваними з журналів і газет кольоровими зображеннями янголів, сфінксів і гарпій. Тут була навіть ілюстрація з дитячої книжки, на якій Ікар і Дедал, розпроставши крила із пір'їн і воску, наближалися до Сонця.

Вона вивчить усе це, але не зараз. Наразі їй потрібно з'ясувати, хто це прислав. Ніхто в домі точно не став би завдавати собі клопоту, лишаючи подарунок на порозі. Але звідки ще міг узятися мамин записник? Його не міг залишити хтось із місцевих, оскільки ніхто в цих краях не знав маму: вона загинула до того, як вони сюди переїхали. Ба більше, тато робив усе для того, щоб уникнути товариства, тож видавалося малоймовірним, що хтось із сусідів чи жителів села взагалі знає, що в Лілі сьогодні день народження... Однак у листівці було написано про два подарунки, а це — лише один. Може, в коробці є ще якась підказка? Лілі витягла зелений обгортковий папір, але під ним більше нічого не було.

Розмірковуючи над цими головоломками, Лілі зійшла з ганку й поглянула на під'їзну доріжку, сподіваючись помітити якусь вказівку на те, звідки могла надійти таємнича посилка. Але побачила тільки капітана Пружинника, механічного робітника й водія, який саме чистив граблями газон перед будинком. Він згрібав листя в одну велику охайну купу, і шестірні та пружини в його руках і ногах дзижчали й торохтіли в такт його рухам. Залишки фарби на металевих коліщатках механоїда були іржаво-червоного кольору, майже як листя осінніх дерев.

Лілі поклала пальці до рота й якомога гучніше свиснула, щоб привернути його увагу.

Капітан Пружинник припинив орудувати граблями й повернув голову на звук, потім крутнув великими лупатими очима і сфокусував на ній погляд.

— До будинку хтось щойно приходив? — гукнула Лілі.

Капітан Пружинник заперечно похитав головою; при цьому вона заскрипіла, бо була неміцно прикріплена до шиї.

— Клянуся своїми болтами, ні. За весь день нікого не було. А що? Щось трапилось?

Лілі замислилася над тим, чи варто розповідати йому про подарунок, вирішила, що не варто, і сказала:

— Нічого особливого.

Капітан Пружинник поцокав язиком і повернувся до роботи.

Лілі взяла коробку й пішла до помешкання, зачинивши за собою двері. Якийсь час вона простояла в передпокої, погладжуючи пальцями кришку коробки й роздумуючи про записник і листівку.

Мабуть, слід знайти когось, хто огляне їх як годиться, до вечері. Великий годинник біля дверей парадної зали показував за двадцять п'ять хвилин шосту. Часу в неї було до шостої, коли почнуть з'їжджатися гості.

Можливо, їй самій треба більш уважно все прочитати. Робити це слід у якомусь такому місці, де її ніхто не шукатиме, — і вона знає, де саме!

Затиснувши коробку під пахвою, Лілі піднялася великими сходами й попрямувала коридором. Проминула бібліотеку, тоді — татів кабінет, де на неї з каміна дивився мамин портрет.

Проходячи повз зачинені двері Робертової кімнати, вона почула, як він сперечається з Молкіном.

— Я намагаюся виконати делікатну операцію, — говорив Роберт.

— Тоді дозволь мені допомогти, — відповів Молкін.

— Ні, ти тільки механізми хутром заб'єш. Або погризеш щось цінне.

— Неправда, я нічого не гризу.

— От зараз ти гризеш мою холошу!

— Ну, мені справді потрібно зберігати гостроту зубів. А ти, на мою думку, маєш знати, що від тебе просто смердить нафталіном.

Робертової відповіді Лілі не почула, бо пішла далі своєю дорогою — повз ванну кімнату й шафу для постільної білизни. Дійшовши до кінця коридора, вона потягнулася до скляної дверної ручки, що стирчала зі шпалер на рівні людських долонь. Повернула її й вийшла на таємні сходи для слуг, розташовані в задній частині будинку.

Лілі піднялася крутими сходами, проминула кімнати механоїдів на найвищому сходовому майданчику й подерлася дерев'яними східцями далі — до невеличкої кімнати-башти під самісіньким дахом

будинку. Під ногами заскрипіли запорошені дерев'яні мостини.

Чотири великі аркові вікна кімнатки виходили на північ, південь, схід і захід. Перед східним вікном стояв прикріплений до штатива телескоп, у який Лілі, Роберт і тато інколи дивилися на зорі. На протилежному кінці кімнати, під західним вікном, на підлозі лежав полинялий від сонця килимок. На ньому стояло старе крісло з оббивкою, яка неначе пережила агресивну атаку білок, хоча насправді її всього-на-всього подер Молкін. Біля крісла стояла пароплавна валіза, що правила Лілі й Робертові за кавовий столик. На ній лежали стоси книжок, стояли чашки з недопитим чаєм і стара олійна лампа.

Коли Лілі з Робертом тільки-но перетворили цю кімнату на своє лігво, Лілі щедро оздобила стіни мідними гравюрами зі своїх найстрахтіливіших копійчаних жахливчиків, пришпилевши їх до голої цегли довкола крісла. Там були чотири ілюстрації з «Вампіра Варні проти повітряних піратів» і шість із «Джек-Пружина б'ється з монстрами-павуками» — серії, яку Лілі любила найбільше, відколи дізналася, що кілька історій написала її подруга Анна Квінн.

Кожна страхітлива сторінка була щедро облита криваво-червоною фарбою, щоб справляти враження ще кривавішої. Розфарбовуючи зображення, Лілі витратила весь тюбик червоної фарби зі свого «Акварельного набору для юних леді», а прикріплюючи

їх до стіни, використала більшу частину шпильок зі «Швейного набору для добрих швачок»; татові подарунки на минулий день народження все-таки стали їй у пригоді.

Коли Лілі відчинила найближче вікно, щоби впустити трохи повітря, ілюстрації затріпотіли на вітрі.

Вона опустила коробку поряд із кріслом і сіла. Поклала на коліна червоний записник і розгорнула його на першій повністю списаній сторінці.

У верхньому рядку її мама нашкрябала дату, а далі йшов перший запис:

*Неділя, 1 вересня 1867 р.,
помешкання Ферфаксів*

Нова «Летологія»

Джерелом натхнення для цього записника стали праці Ади Лавлейс, неперевершеної механічки, а саме: її новаторське дослідження «Летологія», в якому вона вперше запропонувала створювати механічних крилатих істот — орнітоктерів, що літають подібно до птахів.

Я збираюся розвинути її теорії та довести до реалізації власні ідеї, щоб вони змогли зрівнятися з тими висотами, яких досягла Ада, до завершення цього чудового століття.

На цих сторінках я не лише фіксуватиму свій щоденний прогрес у обраній справі, а й розповідатиму про випробування, з якими стикаюся як одна з перших жінок,

що вивчають механіку — царину, в якій канцюють чоловіки.

Меце звати Грейс Роуз Ферфакс, і це моя історія...

Поки Лілі читала, у неї в горлі утворився клубок. Час від часу в дівчинки затуманювались очі, й вона губилася. Думати про те, що завдяки сторінкам цього червоного записника вона може знову зустрітися з мамою, було майже нестерпно. Кожне записане речення сприймалося як неочікуване запрошення до розмови, суті якої вона навіть не уявляла.

Як довго мама працювала над проектом «Летологія»? Чи вдалося їй хоч колись втілити його в життя? Тато точно ніколи не розповідав ні про мамині задуми, ні про цей записник. І хто ж його надіслав? Можливо, на відповідь вкаже друга підказка, згадана в загадці, коли вона нарешті з'явиться.

Якщо подумати, то тато взагалі майже не розповідав про те, що мама була механіком. Він побіжно про це згадував, але в подробиці ніколи не вдавався. Лілі кортіло розпитати батька про їхнє з мамою спільне життя, та вона боялася, що розмови про минуле його засмутять, а ще чомусь ніколи не знаходила слухної миті.

Але тепер вона, можливо, знайде на сторінках цього червоного записника відповіді на запитання, що аж палали в її серці. Серці, що розбилося того

холодного жовтневого дня сім років тому, коли загинула мама.

Лілі мимоволі підняла руку до грудей і намацала м'які лінії своїх шрамів. Колись дівчинка думала, що порізалася розбитим склом під час аварії, в якій вона сама отримала серйозні ушкодження, а мама загинула, але потім дізналася, що насправді вони лишилися від операції, під час якої в її тіло було вживлено Техносерце.

Рани на тілі вже давно загоїлись, але примарний біль і відчуття втрати, що прийшли з ними, вона іноді відчувала й досі, а Лілі не хотілося просто зараз, у власний день народження, заново переживати все це. Тому вона прибрала руку з грудей і згорнула записник. При цьому з нього випав аркушик тисненого паперу: покружляв, як пір'їнка, і опустився їй під ноги.

Вона нагнулася, підбрала його й піднесла ближче до очей, щоб роздивитися.

З лицьової сторони там було витиснене золотом і сріблом зображення дівчини в пишній пачці та пуантах. Визначити вік дівчини за малюнком було важко, але, схоже, їй було років зо п'ятнадцять. Вона підняла довгі тонкі руки над головою, а за ними розкинулися великі-превеликі механічні крила.

Крила спадали зі спини дівчини так, наче були частиною її тіла. Кожна пір'їнка, шестірня чи дротинка на них були вимальовані чорнилом. Під зображенням був напис каліграфічним шрифтом:

НЕЙМОВІРНИЙ

НЕБОЦИРК

СЛІМВУДЯ

презентує...

Міс Анжелік Ергарт — єдина у світі крилата повітряна гімнастка!
Маєте нагоду побачити унікальну неземну аеродинамічну розвагу!

★ У виставі також беруть участь надзвичайні акробати, тварини, канатохідці,
потвори та клоуни! ★ Всього один вечір. Вистава триває одну годину.
19:30, четвер, 23 вересня 1897 р.

На звороті було написано від руки:

*Цей привілейований квиток надає Лілі
Гартмен і трьом її друзям право завітати
до нас і отримати відповіді.*

*Р.В.: Анжелік хотіла б зустрітись з тобою
після вистави!*

Чи не може це бути другою підказкою? Дивно. Лілі
не знала жодної людини на ім'я Анжелік і жодного

25
Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

циркового артиста, а назва «Неймовірний Небоцирк Слімвуда», хоч би яким знаменитим він був, геть нічого їй не говорила... Але вона дізналася, що дівчина-гібрид із крилами хоче з нею зустрітись, якраз тоді, коли дізналася про мамин проєкт «Летологія», і в тому ж запрошенні їй пообіцяли відповіді. Це вже неабияк інтригувало.

Наскільки Лілі знала, гібридів взагалі існувало небагато, до того ж вона ще ніколи не зустрічала гібрида, що був би її ровесником. Сказати по правді, за все своє життя вона зустріла лише двох гібридів — жахливих безоких чоловіків, Роуча і Молда, які намагалися її вбити. Поза тим вона гадки не мала, скільки ще гібридів є на світі. Решта, як вона гадала, швидше за все, переховується подалі від сторонніх очей, як і вона сама, щоб не бентежити «нормального» люду.

Оскільки це було ймовірно, приємно було бачити дівчину, яка, принаймні на цьому зображенні, демонструвала свою відмінність і, здається, пишалася нею. Лілі сподівалася, що крила дівчини були справжніми, а не просто костюмом чи фантазією. Як вона взагалі опинилася в цирку? І чи нема якогось зв'язку між нею й мамою?

Лілі пильніше придивилася до зображення дівчини, але на її обличчі відповідей не знайшла: воно було всього-на-всього надрукованою картинкою. Дізнатися правду можна було лише одним способом: сходити

сьогодні до Небоцирку. Це її єдиний шанс поговорити з Анжелік.

Цей день народження, що розпочався досить невтішно, почав видаватися набагато цікавішим, ніж вона очікувала. Лілі знову подивилася на квиток.

Адреса на ньому не була вказана, але сонце тільки-но почало сідати, і якщо цей цирк у Брекенбріджі, вона, певно, ще зможе розгледіти його з вікна своєї вежі.

Дівчинка підвелася й наблизилась до окуляра телескопа; коли вона розвернула об'єктив, оглядаючи сільську місцевість, її серце гучно зацокало.

Сірі хмари, що бігли в небі, були облямовані золотом, наче плями від поту на шовковій підкладці старого капелюха. З вод річки Брекен здіймався ріденький жовтий туман, що петляв селом, де нерівні обриси дахів перемежались із кронами дерев, які пали яскравим осіннім багрянцем.

Сутінки густішали, і в них на луці у протилежному кінці села зблиснула золота лінія, наполовину прихована кущами й лісом.

Лілі сфокусувалася на ній.

То була крилата фігура на носі прип'ятого небесного корабля.

Над нею гойдалася повітряна куля, червоно-білий смугастий шовк якої злегка пульсував. Від кулі, як від світляка у присмерку, линуло світло, тож неподалік було добре видно величезний парусиновий намет

і високу зубчасту дерев'яну огорожу, обліплена барвистими афішами. Крізь низький, по коліно, туман уже брели юрби людей, що ставали в чергу біля кіоска та воріт, за якими, вочевидь, і був Небоцирк.